

Ősszel állt rektorhelyettesi hivatalába Prof. Dr. Karsai Krisztina, aki – bátran kijelenthető – a szegedi egyetemi éveinek első pillanatától kezdve Alma Matere közösségéért tevékenykedik. Szakterülete a büntetőjog, melynek fejlődését többször is személyes kíváncsiságával és önálló kutatásokkal segítette elő. A számos, őt érdeklő terület közül az oktatás, annak is modern, csapatmunkát igénylő módszerei állnak a legközelebb a szívéhez.

Fotó: Herner Donát

„NAGYON NAGY ÖRÖMET OKOZ, HA TEHETEK VALAMIT A KÖZÖS ÜGYÉRT.”

Bajára járt középiskolába. Hogyan vezetett az út Szegedre, az SZTE-re?

'90-ben végeztem a III. Béla Gimnáziumban, amikor bevezették, hogy kiváló érettségivel, nyelvizsgákkal, maximális hozott ponttal felvételi nélkül be lehet kerülni a felsőoktatási intézményekbe. Maximális érettségi pontszámmal, maximális hozott pontszámmal és nyelvizsgákkal megpályáztam a jogász szakot, ahová fel is vettek. Eredetileg közgazdász akartam lenni, de kicsit tartottam a matematika felvételtől. Előtte csupán egy jogász volt a családban, egyébként többnyire tanári és egészségügyi pályán dognak a hozzátartozóim.

Milyen volt a '90-es években a József Attila Tudományegyetemre járni?

Igen, akkor még a JATE háromkarú, de azért nagy intézmény volt. A joghallgatókat és a másik két kar diákjait külön kezelték, de ez csak a hétköznapi virtus része volt, nem gondolom, hogy bárki is igazán komolyan gondolta volna a különbözőséget. Nagyon szerettem Szegedre járni, laktam kollégiumban és albérletben is, és csak azt tudom elmondani, amit ma is mindenki érez. Élveztük az egyetemi, a kulturális programokat, mindenki „végigjárt” legalább egy színházbérletet, megjelent az összes klubban, hiszen volt élet Szegeden a '90-es években is. A fivérem is idejárt és ő pedig azt mondja, a '80-as években is épp ilyen jól érezte magát itt.

Elsőéves koromtól kezdve a hallgatói önkormányzaton dolgoztam. A nyelvtudásommal az akkor alakuló külügyi bizottságban segítették önkéntesként, utána választott képviselő is lettem a jogi karon. Ez a tevékenység meghatározta az egyetemista létemet, sok időt töltöttünk egyetemi, tanulmányi, és érdekképviselési dolgok szervezésével, ezek mind a mai napig jó emlékek. A '90-es évek elején Magyarországot a hallgatói érdekképviselő, érdekvédelem kiépítése jellemezte, s ugyan jogszabály rögzítette, hogy van hallgatói részvétel az egyetemi döntéshozó testületekben, de az, hogy ez egészen pontosan mit jelent, hogy a kapott jogosítványokkal hogyan élnek a hallgatók, csak akkoriban alakult ki. A hallgatói érdekképviselési munka és tevékenység azért volt nagyon fontos számomra, mert így a tanulás, az egyetemen való jó teljesítés mellett a közösségi énem is ki tudott teljesedni.

Hogyan indult a közösségi tevékenységek iránti fogékonyság?

Azt gondolom, hogy az emberek többsége valahogy érzi magában az ilyesfajta indítást. Ez belülről fakad, ritkán tervezett döntés eredménye, s különösen nem az fiatal korban. Mindig is teli voltam energiával: jól tanultam, jól teljesítettem a suliban, de ez nem volt elég, valamit még szerettem volna csinálni. Egy dolog, hogy valaki sokat olvas, időt tölt a barátaival, a családjával, de szeretne egy kicsit még többet tenni. Meg is lehet ezt sokféleképpen fogalmazni, de nem biztos, hogy itt most ez szükséges.

**NEKEM NAGYON NAGY ÖRÖMET OKOZ AZ, HA TEHETEK VALAMIT A KÖZÖS
ÜGYÉRT, S KÜLÖNÖSEN, HA VALÓBAN SIKERÜL EGY-EGY KÖZÖS GONDOLATOT
VALÓSÁGGÁ FORMÁLNI.**

A belső késztetésem, a tenni akarás ösztöne azzal, hogy minél több tapasztalatot szerzek, egyre nagyobb kihívások elé állít.

Fő szakterületei a büntetőjogon belül a kábítószerrel való visszaélés, az európaibüntetőjog és fogyasztóvédelemmel is foglalkozik. Mikor kerültek előtérbe ezek a témák?

A kábítószerrel való visszaélésre, a kábítószerrel kapcsolatos kriminális magatartásra vonatkozó érdeklődés még hallgató koromból származik. Első évben, egy pszichológia alapozó kurzuson azt a feladatot kaptuk, hogy egy esettanulmányt mutassunk be a csoportnak. Akkor éppen két hónapja kerültem Szegedre, viszonylag kevés kapcsolatom volt, internet még sehol: egy gólyatáboros ismeretség alapján tudtam meg, hogy Szegeden működik az új típusú módszerekkel dolgozó Dr. Farkasinszky Terézia Drogambulancia, amely országosan is nagyon komoly eredményeket tud felmutatni. Ez felkeltette az érdeklődésemet, elmentem azzal, hogy nekem ilyen feladatom van, tudnának-e segíteni. Éppen egy jogász kolléganőhöz irányítottak, akivel utána nagyon sokszor dolgoztunk együtt. Az esettanulmány elkészült, és ezután, ha képzés mérőföldköveinél dolgozatokat kellett beadni, én mindig kábítószeres témákat választottam, amikor pedig a jogot elvégeztem és úgy döntöttem, hogy benn szeretnék maradni egyetemen, ezzel kezdtem el foglalkozni.

'97-ben aztán fél évre visszamentem Németországba, gyakornokként dolgoztam a parlamentben. Őszintén

szólva a munkánk mellett jutott idő mással is foglalkozni. Jártam a parlament könyvtárába, és feltűnt egy nagyon komoly, számomra akkor még ismeretlen tematika a külföldi szakirodalmi anyagokban. Németország is tagja volt az Európai Közösségeknek (ma már Unióról beszélünk) és a német kutatók azt kezdték el vizsgálni, hogy ez az egész integrációs jogi folyamat mennyiben befolyásolja a német büntetőjogot, a német büntető igazságszolgáltatást. Van-e egyáltalán érzékelhető kapcsolat? Hogyan változik a büntetőjog az integráció jogi folyamatainak hatására?

Amikor hazatértem, körülnéztem a szakirodalomban, és rájöttem, hogy ezzel a kérdéskörrel egyáltalán senki nem foglalkozik Magyarországon, senkinek eszébe sem jut, hogy a büntetőjogi társadalmi alrendszer érintve lehet az uniós közösségi integráció révén. Várnunk kell a bebocsáttatásra. Az volt az elterjedt, de laikus vélekedés, hogy az egész nem más, mint gazdasági integráció, így a tapasztaltabb magyar büntetőjogász kollégáim nem gondoltak arra, hogy itt lehetnek kölcsönhatások. Nyilván én is csak azt láttam, amit a németek saját köreikben megfogalmaztak, illetve a német, az angol és a spanyol szakirodalom alapján kirajzolódott számomra, hogy ez egy valós kérdés, ami hatással van az aktuálpolitikára és a hétköznapi alkalmazandó jogra is, ezért elkezdtem vele foglalkozni. Értelmeszerűen magyar viszonylatban először csak azt lehetett vizsgálni, hogy egyáltalán mi várható, ha majd csatlakozunk, de mihelyt csatlakoztunk és a magyar büntetőjogi szabályok is elkezdtek változni, világossá vált, hogy ez egy nálunk is releváns tematika. Függetlenül attól, hogy már 10 év eltelt a csatlakozás óta és a napi gyakorlatban is látható, hogy az uniós integráció a büntetőjogot sem hagyja érintetlenül, ez még mindig egy olyan diskurzus, ami nem zárult le, mert vannak ezzel kapcsolatban ellenke-

ző álláspontok is és az egész jogterület dinamikusan fejlődik mind a mai napig. A harmadik terület, a fogyasztóvédelem szakmai hobbiként indult nálam: körülbelül 8 évvel ezelőtt valahogy a civil fogyasztóvédelem bűvkörében találtam magam. Ugyan nem emlékszem olyan esetre, hogy átejtettek volna egy vásárlás során, vagy hogy nem kezelték volna megfelelően a panaszomat, egyszerűen csak elkezdett érdekelni a terület. Körülnéztem a szegedi civil szférában és rátaláltam az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület Csongrád Megyei Szervezetére és a Dél-Alföldi Regionális Fogyasztóvédelmi Egyesületre, elkezdtem ezen egyesületekben dolgozni, és aztán az is kiderült, amit persze előre is feltételeztem, hogy a fogyasztók érdekeinek védelmére irányuló társadalmi válaszokban van helye a büntetőjognak is. Lehetőségem nyílt dolgozni olyan kollégákkal is, akik közgazdasági, illetve marketingtudományi kutatásokat folytattak, e kutatásokból többször is tudtam a büntetőjogi alapkérdésekhez muníciót szerezni. Ez a fogyasztóvédelmi aktivitás is egyfajta közösség iránt való érdeklődés, ami aztán egy ponton átcsapott szakmai érdeklődéssé. Nyertem rá OTKA kutatási pályázatot is, így

néhány évig kifejezetten a büntetőjogi fókusszal kutattam, közben pedig a civil fogyasztóvédelmi tevékenységem sem lankadt: 2008 óta vagyok tagja a Csongrád Megyei Békéltető Testületnek.

Mi az, ami szakmailag legközelebb áll a szívéhez?

Arról még nem beszéltünk, hogy mindezek mellett vagy inkább elsősorban tanárként azonosítom magam,

AZ EGYETEMI TANÁRNAK A TANÍTÁS ÉPPOLYAN FONTOS FELADATA ÉS HIVATÁSA, MINT A TUDOMÁNYOS KUTATÁS. NOS, ÉN TANÍTANI SZERETEK A LEGJOBBAN.

Szinte minden kollégám nevében mondhatom, hogy abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a hallgatók szeretik a büntetőjogi főtárgyakat, ezért azzal nem kell küzdenünk, hogy a kurzusainkra ne lenne érdeklődés, ami óriási áldás. Igaz, amikor kiderül, hogy e kurzusok nemcsak érdekesek, de nehezek is, akkor kicsit megcsappan az érdeklődés és a motiváció, de ez már csak ilyen. A sokféle kurzus, amit hirdetünk, sokféle hallgatót vonz, én pedig szeretek kísérletezni az oktatási mód-

szerekkel, mindazzal, ami a hallgatókat esetleg a büntetőjog irányába állítja. Nagyon szeretem látni a szemükön, hogy értették a tananyagot, szeretem, ha vannak kérdéseik, mert ez azt mutatja, hogy szeretnék megszerezni a tudást. Szóval a tanítást szeretem leginkább, persze ez akkor a legizgalmasabb, amikor értő és kooperatív hallgatókra talállok.

A tudományos témáim közül az pedig az EU-s a kedvencem, mert nagyon színes, nagyon sokféle tudást fel kell halmozni ahhoz, hogy az ember lássa a folyamatokat, a kapcsolatokat. Ez egy olyan téma, ami összeurópai szinten is versenyképes, mert arról beszélünk, hogy az „én büntetőjogi rendszeremet” hogyan befolyásolja az, ami a „tiédet”. Amit magyar hallgatóimmal megbeszélünk itthon, arra másutt is ugyanúgy vevők, ezért jó elmenni máshova is és ott megbeszélni a kérdéseket külföldi hallgatókkal is. Sőt, e különböző csoportokat össze is lehet engedni, és nemzetközi szemináriumokat is lehet tartani, ami minden résztvevő nagy meglepedésére szokott szolgálni. Tanszéki kollégáimmal így magyar-német, magyar-török, és magyar-német-török viszonylatban is szerveztünk már hallgatói szemináriumokat, nagy sikerrel.

Az Alma Mater Alumni Mentorprogramjában ugyancsak kiemelt szerepe van a személyes kapcsolat kialakításának. A volt SZTE-s mint Alma Mater tagunk mentorként segíti hallgatóinkat, ami lehetővé teszi, hogy ne csak az előadásokon, a tömegképzés keretében találkozzon mentor és hallgatója. Ön milyen módszertant tart leghatékonyabbnak a tudásátadás kapcsán?

Oktatásmódszertannak foglalkozó tudományos kutatók is leírják, hogy a frontális oktatásnak mára tulajdonképpen leáldozott. Szívfájdalom, hogy a köznevelési intézményekben nagy részébe ez még mindig nem szűrődött át és felsőoktatásba is csak nagyon lassan. Azon kollégáim, akiknek van

szemük a látásra, már észrevették, hogy ugyan a nagy előadásoknak is van jelentősége, de igazán akkor tudunk tanítani, ha a hallgatók aktív szereplőként vesznek részt a tudáselsajátítás – tudásátadás folyamatában, ami a legegyszerűbben kifejezve azt jelenti, hogy minden egyes tudásmorzstát valamilyen tevékenység segítségével kell elsajátítani a hallgatóval. Az ilyen típusú tanítás nagyon sok munkával jár, mert ezzel szemben sokkal egyszerűbb például 200 hallgatónak heti 3 órás előadásban leadni az arra a hétre előírt tudás-tartalmat, ugyanennek a 200 embernek a nem frontális módon történő oktatása és a tudás megfelelő szintű átadása jelentősen komplexebb oktatási módszereket és oktatásszervezést feltételez.

Az SZTE oktatási rektorhelyetteseként milyen célokat szeretne megvalósítani?

Jelenleg azt tudom mondani, hogy az egyetem, így az oktatási rektorhelyettes is kivár, mert a kancellári rendszer bevezetése előtt nincs értelme a konkrét célok megvalósításának lépéseiről beszélni. A programomban megfogalmazott, előre lefektetett célok megvalósítására fogok törekedni, de értelemszerűen a magyar felsőoktatás jelenlegi változó állapota mind strukturális, mind egyetemi szinten befolyásolja a gondolkodási kereteinket és cselekvési lehetőségeinket. Bízom abban, hogy az előttünk álló átalakulási időszak rövid lesz és azt „Az” egyetem meg sem fogja érezni, és persze

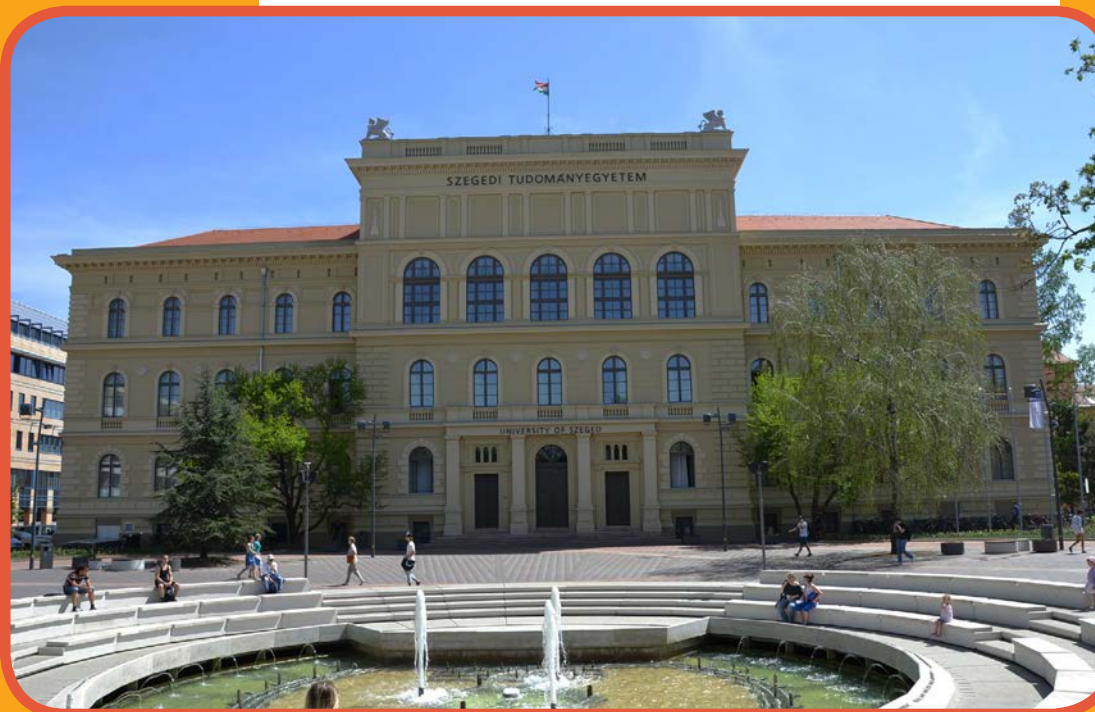
ABBAN IS HISZEK, HOGY A VÁLTOZÁSOK CSAKIS A JOBBÍTÁS ÉS AZ ORGANIKUS FEJLŐDÉS IRÁNYÁBAN FOGNAK HATNI – EZEN SZERETNÉK ÉN IS MUNKÁLKODNI.

RÉSZLET PROF. DR. KARSAI KRISZTINA REKTORHELYETTESI PÁLYÁZATÁBÓL

Az oktatási rektorhelyettes szakmai prioritásai az Intézményfejlesztési Terv alapján:

- Kiemelten fontos célkitűzés a nemzetközi környezet és elismertség (brand) megteremtése annak érdekében, hogy a Szegedi Tudományegyetem a külföldi hallgatók és oktatók számára is vonzó, nemzetközi szinten is minőségi képzést és versenyképes diplomát nyújtó célintézménnyé váljon.
- A kínálati diverzifikációnak való megfelelés: a diplomakurzusok mellett a munkaerőpiac a felsőoktatási intézményektől egyéb, sokrétű tevékenységet is elvár (továbbképzések, felnőttoktatási kurzusok, hobbykurzusok, rövid idejű szakmai képzések, szakértői szolgáltatások stb.). Ezt az SZTE „3. missziójának” keretében megjelenő helyi társadalom és gazdaság igényeit kielégítő oktatási portfólió működtetése is elő fogja segíteni. A munkapiaci igényekhez kapcsolódva egyrészt a meglévő felnőttképzés területét kell bővíteni, másrészt az egyes szakmához kötődő szakirányú to-

vábbképzések rendszerét kell részben felülvizsgálni, részben továbbfejleszteni. A magyar társadalom szerkezetének 21. századi irányát látva a munkaerő-piaci szereplőkkel való szorosabb együttműködést, pl. „megrendelt”, az adott cég igényeihez igazodó képzések, tanfolyamok megvalósítása.

- Az Szegedi Tudományegyetem célja, hogy 2020-ra az oklevelet szerző hallgatóink 20%-a rendelkezzen külföldi tanulmányi és/vagy szakmai gyakorlati tapasztalattal. Az elkövetkez időszak nagy kihívását a hallgatói mobilitást fokozottan támogató ECTS kompatibilis oktatás-, éskurzusmenedzsment megteremtése jelenti. A megszerzett formális tanulási eredmények mellett hangsúlyt kell

helyezni a külföldön megszerzett készségek, kompetenciák, az informális és nem-formális keretek között szerzett tudás eredményeinek elismerésére is (Europass-ban, Diploma Supplement-ben), melyek hozzáadott értéket képviselnek a mobil hallgatók diplomájában és ezzel versenyelőnyt biztosítanak a hazai és a nemzetközi munkaerőpiacon is

- Az oktatási együttműködések (átoktatás) elszámolási rendszerének fejlesztése fontos prioritás 2013-tól. A felsőoktatás-finanszírozás átalakulásával párhuzamosan megújítandó az átoktatás elszámolási rendszere is, biztosítani a továbbiakban a szervezeti egységek elkötelezettségét a képzési együttműködésekben való részvételre. Az oktatási teljesítmény számszerűsítése az egység-költség-/önköltségszámítás miatt elengedhetetlen követelmény a magyar felsőoktatásban (a minőségbiztosításért felelős rektorhelyetttel együttműködve).